

Bli(d) i Bergen

Anette Basso - 01.09.2009 www.kunstforum.as

Etter en periode da uteksaminerte kunstakademistudenter ikke kunne rømme Bergen fort nok, blir nå 90 prosent igjen! Kunstforum snakket med et knippe kunstnere om hva som gjør Bergen til et blivende sted for unge kunstnere.

Vi begynner på café Landmark i Bergen Kunsthall en tidlig onsdag ettermiddag, et lokale som fylles av kreative og kaffedrikkende krefter både til hverdags og fest. Landmark er kanskje stedet som i størst grad har fungert samlende for de ulike kreative miljøene i Bergen de siste årene; kunst møter klubb, musikk møter mote, teater møter teknologi, og så videre.

Silje Heggren er en av dem som har hatt bena plantet i flere av miljøene samtidig. Om det ikke hørtes så teit ut hadde jeg satt merkelappen “multikunstner” på den 31 år gamle bergenseren. Siden 2002 har hun hatt malerkunsten som sitt levebrød, men jobber også med musikk og grafisk design. I disse dager arbeider hun med å gjøre ferdig en separatutstilling samtidig som hun kuraterer EKKO-festivalens (24 – 26 september) store kunstutstilling.

- *Det er travle dager for deg nå?*

”Åh, ja, uææh” gliser hun, før hun entusiastisk kommenterer musikken som spilles over anlegget...

- EKKO-musikk! Herlig!

Ja EKKO-musikk er deilig, får deg i godt humør. Man kan uanstrengt snakke om det en hel kveld. Men i akkurat denne saken lar vi musikken ligge og går rett på sak.

- *Du gikk ut fra Kunstakademiet i Bergen i 2002. Hvordan var kunstscenen da i forhold til nå, hvor den tilsynelatende vokser under gode vilkår?*

- Det fantes ingen kunstscene! På det tidspunkt fantes ingen Flaggfabrikken, ingen Pikkse, EKKO, Borealis og Kunsthallen var så som så. Mye av det vi tar for gitt i dag eksisterte rett og slett ikke.

Heggren valgte likevel å bli i byen etter endt utdanning. Dette i motsetning til de aller fleste av sine medstudenter.

- Det var en selvfølge at man skulle flytte fra Bergen, minimum til Oslo, helst til Berlin eller New York. Dette var holdningen fra professorene og kunstmiljøet generelt. Jeg var vel den eneste som ble værende. Så var jeg heldig med å få innvilget arbeidsstipend rett etter jeg var ferdig ved Akademiet, og maleriene mine har solgt ganske bra siden.

Musikk og god politikk

Musikken og miljøet rundt skulle vise seg å være like viktig som malerpenselen for den dengang 24 år gamle kunstneren

- Det var veldig mye spennende som skjedde på musikkscenen i Bergen i 2002! Røyksopp, Annie og hele den bergensbølgegreien. Jeg var aktiv i driften av en vinylbasert platebutikk (Nøstekollektivet – red. anm), og har jobbet med grafisk design og musikk på egen hånd siden.

Jeg pensler vekk fra musikk og inn på kulturpolitikk (“offentlig støtte til kunstnere bør være en selvfølge! Herregud, kultur dekker ikke engang én – 1- prosent av statsbudsjettet!”), da Heggren deler ut noe så sjelden som rosende ord til kommunens politikere.

- Bergen Kommune fortjener honnør og applaus. De siste årene har det blitt tatt gode beslutninger basert på en oppriktig interesse for kunst og kultur. Kulturbyråd Warloe, Evelyn Holm, Tine Rude – flinke folk alle sammen. Innenfor institusjonene har intendant Solveig Øvstebø vært enormt viktig for Kunsthallen, og Flaggfabrikken betyr veldig mye for miljøet. Der er mye bra på gang som bør utvikles videre. Bigger, better, more!

“Gjøre selv”

Kontrastene mellom 2002 og 2009 er altså store hva gjelder staa for nyutdannede kunstnere. I stedet for å flykte til kontinentets kunstmetropoler blir de værende i Bergen. Noen sjeler kommer til og med utenbys fra for å slå seg til rette mellom de syv fjell (som for tiden så vidt er å skimte i tåkehavet).

Et eksempel på den voksende aktiviteten er Bergen Ateliergruppe (heretter BAG) som har samlet 17 kunstnere under samme tak, med et felles mål om å være synlige og aktive på kunstscenen i byen.

Jeg møter kunstner og en av initiativtakerne, Anna Christina Lorenzen, ved porten til havneområdet Dokken. Blant containere og paller har BAG fått 500 kvadratmeter med boltreplass. Oppussingsarbeidet foregår ennå, et par måneder etter at syv av medlemmene gikk ut fra Kunstakademiet.

- Det tok vel et år fra vi (Malin Lennström-Örtwall, Anna Christina Lorenzen, Stefan Törner og Vilde Salhus Røed) begynte arbeide aktivt med ideen om BAG til vi tok over disse

lokalene i mai. Vi har vært kjempeheldige; her er massevis av lys fra store vinduer, og nok plass til at nesten alle har fått eget atelier. Det var ikke lagt inn vann og avløp da vi var på visning i oktober i fjor, men det er heldigvis på plass nå.

Anna Christina Lorenzen viser meg rundt i BAG's lokaler sammen med Malin Lennström-Örtwall. Hun snakker begeistret, og røper dårlig skjult stolthet over hva de har fått til, på eget initiativ.

- Det som fantes av atelierfelleskap var allerede opptatt. For oss som begynte med prosjektet var det viktig å definere vår egen posisjon og sette egne premisser. På en måte er det lettere å være mange, der vi kan dra nytte av hverandres kunnskap og kan samarbeide om prosjekter. Vi som holder til her har ulike bakgrunner, fra billedkunst, skulptur, arkitektur, musikk.

- *Dere valgte å bli igjen i Bergen etter at dere var ferdige med studiene. Tror dere at de kullene som følger dere vil fortsette trenden?*

- Ja, vi håper at flere fortsatt vil velge å bli i Bergen...

- *Så ingen drømmer lenger om å flytte til Berlin?*

- Nja, et år var det vel et helt kull som dro nedover, men det har roet seg litt. Nå er det jo nesten skumlere å dra enn å bli, i forhold til å måtte starte helt på nytt, uten kontakter i en fremmed by. Men hvor mange som velger å bli vil nok gå i bølgedaler, det som alt annet.

To be a biennial og not a biennale?

Hvem skal krediteres for det løftet som kunstscenen har fått siden Silje Heggren valgte å bli værende i Vestlandets hovedstad? BAG's to representanter er begge enige i at kunsten og politikken har styrket hverandre gjensidig. En god sirkel har oppstått.

- Vi har virkelig vært på rett sted til rett tid. Der er en politisk vilje til å satse på kunst, og kommunen har en solid kunstplan. Kunsthallen og Landmark har fungert veldig samlande, i tillegg har kunstnerinitierte institusjoner som Flaggfabrikken lagt grunnlaget og vist at det går an å satse på egen hånd. Der er en veldig inkluderende stemning på tvers av miljøene; musikk, kunst, teater. Du har BEK, BIT Teatergarasjen, nye visningsrom som Prosjekt Alvøen...

Malin Lennström-Örtwall forteller begeistret...

- *Hva med den sannsynligvis kommende biennalen?*

De ser litt tvilende på hverandre før Lorenzen tar ordet

- Vel. Jeg tror der er en litt avventende holdning innad i kunstmiljøet til denne biennalen. Jeg håper at en slik satsning ikke vil gå på bekostning av støtten til det lokale kunstlivet, og at hvis den finner sted så vil den inkludere oss i tillegg til å hente inn større navn. Det kan jo komme mye positivt ut av nye møter og muligheter, så får vi se hva den kommende konferansen resulterer i.

Silje Heggren inntok en liknende posisjon dagen i forveien:

- Altså, alt som gir oppmerksomhet er positivt, og jeg har full tiltro til Solveig Øvstebø (intendant ved Bergen Kunsthall – red. anm). Men biennalen har ikke vært så relevant for meg foreløpig.

Nye atelierplasser etterlyst

Harmonien ser ut til å råde blant kunstnerne. Men det må da være noe som savnes? Tilbake på Landmark fremhever Heggren viktigheten av et faktisk fysisk sted å holde hus

- Det hadde vært nydelig med et eget hang-out sted, og det er jo en gammel drøm dette med å starte et eget galleri. Men et kunstnerdrevet galleri blir gjerne en 274 % stilling, og derfor tror jeg det har blitt mye med snakket foreløpig.

Hun understreker også behovet for atelierplass.

- Vi trenger en ny, billigere og yngre variant av USF! Nå kjenner jeg kunstnere som tar toget til Arna for å ha råd til et eget atelier...

Heggren flirer, selv er hun fornøyd med atelieret hun leier av kommunen i Jekteviken. Men så var det det med offentligheten da

- Jeg skulle gjerne sett at vi fikk en ny og uavhengig konsertscene, og et proft kunstmagasin som kom ut jevnlig.

Kunstnerne ved BAG avslutter med en liknende ønskeliste:

- Vi trenger flere visningsmuligheter, slik som Prosjekt Alvøen (der flestparten av BAG's medlemmer deltar ved utstillingen Salon Alvøen – red anm). Der er mye snakk om kunstnerdrevne gallerier, og vi håper der dukker opp flere slike initiativ. Ja og tilslutt, media skulle også dekket mer...

Ytterligere linker: Summer of Production, initiert av BAG <http://co-visningsrommet-usf.no/>